

Από τη Σύνταξη

Author: Αναστασία Αργυρού

Μέλος Εκδοτικής Επιτροπής

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η 10η Οκτωβρίου, έχει ορισθεί ως η Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας. Στις μέρες μας, διανύουμε περίοδο μεγάλων εντάσεων και συγκρούσεων με ενέργειες βίας παγκόσμια. Τα πιο αθώα θύματα της βίας είναι τα παιδιά, γι' αυτό και η εκστρατεία του ΠΟΥ για την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας του 2002 είναι αφιερωμένη σ' αυτά. Το θέμα της εκστρατείας είναι «Οι επιπτώσεις του ψυχολογικού τραύματος και της βίας στα παιδιά και εφήβους» (The Effects of Trauma and Violence on Children and Adolescents) και έχει επιλεγεί, για να εστιασθεί η προσοχή όλων μας στα παιδιά που είναι πιο ευάλωτα στις εκδηλώσεις της βίας από τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Τα παιδιά είναι ο πιο σημαντικός πόρος για το μέλλον μας, γι' αυτό και πρέπει όλοι να εργαστούμε, ώστε να τα προστατέψουμε και να τα βοηθήσουμε να μεγαλώσουν υγιή και ευτυχισμένα. Όσο η βία και το ψυχολογικό τραύμα επιδρούν στη ζωή των παιδιών, τόσο η υγεία και η ευτυχία τους, αλλά και η ικανότητα να λειτουργούν παραγωγικά ως ενήλικες, βρίσκονται σε μεγάλο κίνδυνο.

Δυστυχώς, η βία και το ψυχολογικό τραύμα στην παιδική ηλικία αυξάνονται ραγδαία σ' όλο τον κόσμο. Αυτό, έχει ως αποτέλεσμα το μέλλον της νεολαίας μας να είναι αβέβαιο και επικίνδυνο με αντίκτυπο στη σωματική, ψυχολογική και συναισθηματική τους ζωή. Η UNICEF στην ετήσια αναφορά του 2001, εντοπίζει ότι δύο εκατομμύρια παιδιά παγκόσμια έχουν σκοτωθεί, έξι εκατομμύρια έχουν τραυματισθεί σοβαρά ή έχουν μόνιμες αναπηρίες και δώδεκα εκατομμύρια έχουν μείνει άστεγα. Επιπρόσθετα, ο ΠΟΥ αναφέρει ότι σαράντα εκατομμύρια παιδιά παγκόσμια, κάτω των δεκαπέντε, γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης και παραμέλησης κάθε χρόνο, γι' αυτό και έχει θέσει ως στόχο, να βοηθήσει στην εκπαίδευση του κοινού για τις επιπτώσεις του τραύματος και της βίας στα παιδιά.

Ίσως για πρώτη φορά διεθνώς, η κοινότητα αντιμετωπίζει με σοβαρότητα και προβληματισμό τις ανάγκες των παιδιών που είναι ανυπεράσπιστα και εύκολη λεία στην επιθετικότητα των ενηλίκων. Οι σημερινοί έφηβοι και παιδιά, θύματα πολιτικής, εθνικής, ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, με το μη επεξεργασμένο ψυχολογικό τραύμα τους, θα είναι οι αυριανοί ενήλικες που πιθανόν να μεταφέρουν και να εξασκήσουν οι ίδιοι τη βία ή ακόμη να μην κατορθώσουν να προσαρμοσθούν στις κοινωνικές απαιτήσεις. Αυτό, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό τους αποκλεισμό, ενώ ταυτόχρονα υπάρχει ο κίνδυνος να παρουσιάσουν σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι η ψυχική μας κατάσταση επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, οι οποίοι έχουν αξία είτε ως παράγοντας κινδύνου, είτε ως παράγοντες προστασίας. Οι παράγοντες κινδύνου μπορεί να είναι κρίσιμες στιγμές ατομικής και οικογενειακής ζωής, ιδιαίτερα ψυχοπιεστικά γεγονότα όπως το ψυχολογικό τραύμα, η βία κ.α. Όλοι οι άνθρωποι, από πολύ μικροί χρειάζονται σταθερότητα, ασφάλεια και περιβάλλον στο οποίο θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τους παράγοντες προστασίας, για να είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν το μέλλον. Παράγοντες προστασίας θεωρούνται οι ικανότητες του ατόμου να αντιμετωπίζει τις αντιξοότητες της ζωής, να συμμετέχει, να μοιράζεται ευθύνες, να είναι θετικό σε δεσμεύσεις, σχέσεις και επικοινωνία. Γι' αυτό πρέπει να βρούμε τρόπους να προστατέψουμε τα παιδιά από τους παράγοντες κινδύνου και να τους βοηθήσουμε να αναπτύξουν τους παράγοντες προστασίας.

Οι Νοσηλευτές ψυχικής υγείας εργάζονται για να εκπαιδεύουν τις οικογένειες και κοινότητες σ' όλο τον κόσμο, ώστε να μπορούν να δημιουργηθούν συνθήκες όπου το παιδί θα μεγαλώσει με ασφάλεια και αποδοχή. Η έγκαιρη αναγνώριση των αναγκών των παιδιών είναι η καλύτερη αρχή, για να μπορέσουμε να τα βοηθήσουμε να μεγαλώσουν υγιή και ευτυχισμένα.

Αναστασία Αργυρού
 Μέλος Εκδοτικής Επιτροπής